

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE W GDAŃSKU

POMORANIA ANTIQUA

T. XXV

Gdańsk 2016

Redaktor
Ewa Trawicka

Komitet Redakcyjny
prof. dr Bogusław Gediga, prof. dr Andrzej Kowalski, prof. PAN dr hab. Henryk Mamzer,
prof. dr Danuta Minta, dr Henryk Paner, prof. dr Nicholas Sekunda, prof. dr Romuald Schild,
prof. dr Błażej Śliwiński

Sekretarz Redakcji
dr Marian Kwapiński

Skład komputerowy
Joanna Ossowska

Korekta
Anna Ciemińska

Tłumaczenia w języku angielskim
Tomasz Borkowski oraz
Justyna Gabriel (J.G.), Krzysztof Tomasz Witczak (K.T.W.), Patryk Dąbrowski (P.D.)

Materiał ilustracyjny
K. Deczyński, M. Grelowska, R. Janczukowicz, D. Jeżyk, I. Karoń, J. Kędelska,
M. Maciejewski, W. Małkowski, L. Okoński, B. Promiński, A. Rembisz-Lubiejewska,
S. Wadyl, K. Wiącek, D. Żak-Boryszko

Projekt graficzny okładki
Elżbieta Erzepki, Bogdan J. Kowalewski
wg projektu Wojciecha Jakubowskiego

INSTYTUCJA KULTURY
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Adres Redakcji
Muzeum Archeologiczne w Gdańsku
ul. Mariacka 25/26, 80-833 Gdańsk
www.archeologia.pl, e-mail: sekretariat@archeologia.pl
tel. 58 322 21 00, fax 58 322 21 11

© Copyright Muzeum Archeologiczne w Gdańsku
2016 Gdańsk, Poland

PL ISSN 0556-0691

SPIS TREŚCI

R O Z P R A W Y

JUSTYNA GABRIEL

Wzory kultury. Wstyd i honor wojownika 7

MAŁGORZATA DUBASIEWICZ

Interpretacja zwyczaju chowania ludzkich ciał w bagnach
we wczesnym okresie żelaza na terenie Barbaricum 29

WITOLD SADZIŃSKI, KRZYSZTOF TOMASZ WITCZAK

Rozważania o nazwach bałtyckich fok 49

J.J. GŁADYKOWSKA-RZECZYCKA

Zmiany degeneracyjne kręgosłupa: podział, etiologia, patogeneza,
rozpoznanie – diagnoza 67

PAWEŁ MAREK POGODZIŃSKI

Neolityczni łowcy fok z Rzucewa – wyspecjalizowani zabójcy
czy przygodni myśliwi (przyczynek do badań) 83

PATRYK DĄBROWSKI

Próba interpretacji grobów wyposażonych w podwójne uzbrojenie
na ziemiach polskich w młodszy okres przedrzymski
i w okresie wpływów rzymskich 89

EWA BOKINIEC, ALDONA GARBACZ-KLEMPKA

Materiały kultury jastorfskiej z Pomorza Zachodniego w zbiorach
Muzeum Okręgowego w Toruniu 123

HENRYK MACHAJEWSKI

Cmentarzysko ludności kultury oksywskiej i wielbarskiej w Rogowie,
powiat białogardzki, stanowisko 9..... 151

IRENEUSZ JAKUBCZYK, ANNA STROBIN

Zapinki VI grupy Oscara Almgrena z osady kultury wielbarskiej
w Lipiankach, pow. kwidzyński, stan. 3 211

M A T E R I A Ł Y

MACIEJ MARCZEWSKI

Znalezisko miecza przerobionego na narzędzie z Lęborka,
woj. pomorskie 249

ANNA REMBISZ-LUBIEJEWSKA

Nowe odkrycia „brązów kujawskich” na Pomorzu Środkowym..... 255

ANNA REMBISZ-LUBIEJEWSKA

Kolejne znaleziska ozdób z okresu wpływów rzymskich
na Pomorzu Środkowym 261

SŁAWOMIR WADYL

Prześlik z *quasi*-inskrypcją cyrylicą z grodziska w Węgrach,
gm. Sztum 267

Z D Z I E J Ó W A R C H E O L O G I I

DAGMARA BINKOWSKA, TADEUSZ GRABARCZYK

Humanista gdański Wilhelm Mannhardt – bibliotekarz i archeolog 275